

Dostosowanie wymagań edukacyjnych z matematyki do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów w klasach IV – VIII szkoły podstawowej

Dostosowanie wymagań:

- dotyczy głównie form i metod pracy z uczniem, (ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się obowiązują na lekcjach matematyki wymagania i kryteria ocen określone w wymaganiach edukacyjnych dla wszystkich uczniów),
- w szczególnych przypadkach dotyczy treści nauczania; jednak nie może polegać na takiej zmianie treści nauczania, która powoduje obniżenie wymagań wobec uczniów z normą intelektualną,
- nie oznacza pomijania haseł programowych, tylko ewentualnie realizowania ich na poziomie wymagań koniecznych,
- nie obejmuje zmian w realizowaniu podstawy programowej (od ucznia wymaga się podstawowych umiejętności i wiadomości, o których mowa w podstawie programowej).

Każdy uczeń, który posiada opinię Poradni Psychologiczno Pedagogicznej o dysfunkcjach jest oceniany zgodnie z indywidualnymi zaleceniami.

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze pod uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości każdego ucznia,
- wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków lekcyjnych,
- zaangażowanie się z pracą na lekcjach.

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych dla uczniów:

a) ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

- uwzględnianie trudności związanych z zapamiętywaniem definicji pojęć nazw,
- pomaganie podczas ustnych wypowiedzi poprzez zadawanie naprowadzających pytań, instruowanie, pokazywanie na przykładach,
- podczas wykonywania działań wymagających wielokrotnych przekształceń umożliwia się uczniowi ustne skomentowanie wykonywanych działań
- wydłużanie czasu pracy,
- w pracach pisemnych uwzględnianie popełniania błędów wynikających z zaburzonych funkcji wzrokowo-przestrzennych, percepcyjno-motorycznych i lateralizacji (brak przecinka, przedstawienia cyfr w liczbach),
- korzystanie z modeli figur geometrycznych do obliczeń w zadaniach wykorzystujących wyobraźnię przestrzenną,
- podzielenie treści nauczania na mniejsze partie,
- odczytywanie głośno przez nauczyciela treści zadań tekstowych i poleceń do wykonania,
- wspomaganie ucznia w ustaleniu danych z zadaniu tekstowych, zależności pomiędzy nimi, naprowadzanie poprzez rysunek,
- zachęcanie ucznia do ustnego przedstawienia swojego toku myślenia
- kontrolowanie stopnia zrozumienia przeczytanych przez ucznia poleceń, zadania tekstowego,
- precyzyjne kierowanie pytań do ucznia,
- uwzględnianie przy ocenie pracy ucznia poprawność toku rozumowania a nie tylko prawidłowość wyniku końcowego,
- możliwość korzystania przez ucznia z gotowych wzorów, tablic itp. w czasie pracy na lekcji,
- unikanie wrywania do odpowiedzi,
- pomaganie dziecku w wykreślaniu figur, rozplanowaniu rysunku, zachowaniu,
- podczas rachunku pamięciowego umożliwianie dziecku zapisywanie pomocniczych liczb na kartce;

b) z obniżoną sprawnością intelektualną:

- omawianie niewielkich partii materiału, o mniejszym stopniu trudności,
- pozostawianie więcej czasu na utrwalenie materiału,
- wydawanie poleceń w prostej, bardziej zrozumiałej formie,
- odwoływanie się do konkretnego przykładu (graficznie przedstawianie treści zadania),
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- stosowanie wolniejszego tempa pracy,
- udzielanie pomocy, wyjaśnień,
- mobilizowanie ucznia do wysiłku i ukończenia zadania,
- stosowanie różnych metod i sposobów przedstawienia tematu,
- ocenianie toku rozumowania w zadaniach tekstowych,
- możliwość korzystania z kalkulatora przy trudniejszych obliczeniach,
- korzystanie z pomocy koleżeńskiej;

c) z orzeczeniem o niepełnosprawności intelektualnej:

- częste odwoływanie się do konkretnego (np. graficzne przedstawianie treści zadań), stosowanie zasady pogłębienia,
- wydłużanie czasu na wykonanie zadania,
- pomoc nauczyciela w trakcie samodzielnej pracy ucznia, w razie potrzeby udzielenie,
- pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania,
- dzielenie materiału na mniejsze części, aby ułatwić ich zapamiętanie i odtworzenie,
- wydłużenie czasu na wykonanie zadań, ćwiczeń, udzielenie odpowiedzi ustnej,
- nieustannie motywowanie do dalszych działań poprzez pochwały, zachęty, nagrody;

d) zdolnych:

- indywidualizowanie i stopniowanie trudności (zadania problemowe o zwiększonym stopniu trudności),
- tworzenie sytuacji dydaktycznych, które będą dla ucznia wyzwaniem i źródłem satysfakcji,
- zachęcanie i motywowanie do udziału w dodatkowych zajęciach i konkursach matematycznych,
- zachęcanie do udzielania pomocy koleżeńskiej;

e) przewlekle chorych:

- wyznaczanie dodatkowego terminu na napisanie zaległych kartkówki i prac pisemnych oraz wykonanie zaległych prac;

f) z zaburzeniami w zachowaniu (przejawy nadpobudliwości):

- wyznaczanie konkretnego celu, zadania i angażowanie ucznia w jego realizację,
- dzielenie zadania na mniejsze możliwe do zrealizowania etapy,
- pomaganie w skupieniu się na wykonywaniu jednej czynności,
- wydawanie kolejno jasnych i precyzyjnych poleceń,
- sprawdzanie stopnia zrozumienia wprowadzanego materiału,
- pobudzanie zainteresowania ucznia,
- przypominanie o regułach zachowania się,
- zapewnienie uczniowi miejsca w pierwszej ławce, w towarzystwie spokojnego kolegi,
- podkreślanie pozytywnych cech ucznia,
- stwarzanie sytuacji, w których mógłby odnieść sukces,
- stosowanie sposobów rozładowania napięcia emocjonalnego w trakcie zajęć;

g) z niepełnosprawnością ruchową:

- jeżeli niepełnosprawność dotyczy kończyn górnych, to nie jest oceniana estetyka i dokładność wykonania rysunków, szkiców itp., ale poprawność konstrukcji,
- preferowanie odpowiedzi ustnych: uczeń może opowiedzieć jakie czynności należy wykonać, aby rozwiązać zadanie,
- w testach i pracach pisemnych wykorzystywanie formy zadań zamkniętych,
- w wykonywaniu pisemnych zadań domowych korzystanie z komputera;

h) słabo słyszących:

- zajmowanie miejsca w pierwszych lub drugich ławkach,
- kontrolowanie noszenia aparatu słuchowego przez ucznia (o ile jest wymagany),
- sprawdzanie czy uczeń zrozumiał polecenie,
- przekazywanie informacji stojąc przodem do ucznia,
- dokładne, głośne i wyraźne wymawianie pojęć, poleceń,
- sprawdzanie czy uczeń zapisał zadanie domowe lub inne ważne informacje,
- jeżeli wymaga tego sytuacja, uczeń może mieć inny test, w którym przeważają zadania z krótkimi poleceniami;

i) słabo widzących:

- zajmowanie miejsca w ławce przy oknie, w dobrze oświetlonym miejscu,
- na lekcji ma przygotowane pogrubione linie w zeszytach, jeżeli tego wymaga sytuacja (przygotowane przez rodziców lub innych członków rodziny),
- kartkówki, sprawdziany i inne materiały pisemne (notatki, zestawy zadań) są pisane czcionką '16' lub większą,
- podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska – ukierunkowywanie obserwacji,
- wydłużenie czasu na wykonanie określonych zadań,
- sprawdzanie i uzupełnianie słowne trafności doznań wzrokowych.